

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף מ"ב
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of

המשחרר חצי עבדו

The Machlokes regarding a person who frees only half of his עבד with a שטר; whether the עבד becomes partially free or not?

says רבה

מחלוקת בשיחרר חציו והניח חציו

Their Machlokes is only if he frees one half עבד, while he retains the other half. However

שיחרר חציו

ומכר חציו או נתן במתנה חציו

דברי הכל קנה

There is no Machlokes that if he frees one half, and he either sold or gave away the second half, that the עבד does become partially free.

Four possible explanations for the two contradicting Breisos regarding

הכותב נכסיו לשני עבדיו

A person who writes two שטרות for his two servants, that they each receive all his assets that include the עבדים, does each עבד become partially free or not?

B שלשים של עבד

If a person's ox kills another person's עבד, the owner of the שור must reimburse the owner of the עבד with a קנס, a penalty, of 30 silver coins.

עבד כהן אוכל בתרומה

A עבד כהן who belongs to a Kohen is permitted to eat Terumah, because the Pasuk states

וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו

The Gemara asks regarding a

מעוכב גט שחרור

As Rashi explains, the Gemara previously discussed cases in which a עבד is considered free from his owner, but he still requires a גט שחרור, such as a מפקיר עבדו, a person who declares his servant ownerless, and מקדיש עבדו, he places a הקדש on his עבד, and the Mishnah's case of a חציו עבד וחציו בן חורין.

יש לו קנס

או אין לו קנס

Does the owner of this עבד receive קנס if a שור kills him?

אוכל בתרומה

או אינו אוכל בתרומה

If his owner was a Kohen, does this עבד eat Terumah?

A

המשחרר חצי עבדו

מחלוקת בשיחרר חציו והניח חציו

שיחרר חציו

ומכר חציו

או נתן במתנה חציו דברי הכל קנה

הכותב נכסיו לשני עבדיו

B

שלשים של עבד

עבד כהן אוכל בתרומה

מעוכב גט שחרור

אוכל בתרומה או אינו אוכל בתרומה

יש לו קנס או אין לו קנס

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned a Machlokes regarding

המשחרר חצי עבדו

A person who frees half his עבד with a שטר;

רבי אומר קנה

וחכ"א לא קנה

רבי holds the עבד does become partially free, because there is a שטר of היקש in the Pasuk of שפחה חרופה

והפדה לא נפדתה או חופשה לא נתן לה

מה כסף refers to שטר, and therefore

מה כסף refers to שטר, and therefore

מה כסף refers to שטר, and therefore

As with כסף, a שטר can free a שפחה both completely and partially.

While the Chachamim hold that the עבד does not become free at all, because a עבד is compared to a married woman through a גזירה שוה of the word לה;

The Pasuk of גט אשה states

וכתב לה ספר כריתות

And the Pasuk of שחרור גט states

או חופשה לא נתן לה

And therefore

מה אשה חציה לא

אף עבד נמי חציו לא

Just as a גט cannot divorce half a wife, so too a שחרור גט cannot free half an עבד;

The Gemara points out that

עבד של שני שותפין

דברי הכל קנה

Everybody agrees in a case of two partners that if one frees the עבד, he becomes partially free; as Rashi explains, because he released his entire part in the עבד.

1

המשחרר חצי עבדו

וחכמים אומרים

לא קנה

רבי אומר

קנה

רבי אומר - קנה

כסף of היקש There is a שטר

והפדה לא נפדתה או חופשה לא נתן לה

לר

כס

אף שטר

מה כסף

נמי בין כולו בין חציו

בין כולו בין חציו

וחכמים אומרים - לא קנה

An עבד is compared to a married woman through a גזירה שוה

או חופשה לא נתן לה

וכתב לה ספר כריתות

אף עבד נמי חציו לא

מה אשה חציה לא

עבד של שני שותפין דברי הכל קנה

Everybody agrees in a case of two partners and if one frees the עבד, he becomes partially free

As Rashi explains, because he released his entire part in the עבד.

2 Similarly, the Gemara continues
 אמר רבה
 מחלוקת בשיחרר חציו והניח חציו
 Their Machlokes is only if he frees one half and retains the other half, in which the Chachamim hold
 לא קנה
 Because, he did not surrender complete ownership in the עבד;
 However,
 שיחרר חציו
 ומכר חציו או נתן במתנה חציו
 דברי הכל קנה
 There is no Machlokes, and the Chachamim agree that if he frees one half, and he either sold or gifted the second half, that the עבד does become partially free, because
 ליכא שויר
 He did surrender complete ownership.

2

אמר רבה
מחלוקת בשיחרר חציו והניח חציו
Their Machlokes is only if he frees one half and retains the other half

וכמאן אמרי   *רבי אומרי*
לא קנה   **קנה**

Because he did not surrender complete ownership in the עבד

שיחרר חציו - ומכר חציו או נתן במתנה חציו
דברי הכל קנה
Because he did surrender complete ownership in the עבד

3 רביי however attempts to prove from two contradicting Breisos that
 בכולו פליגי
 They do disagree even if he surrenders complete ownership.
 One Braisa states
 הכותב נכסיו לשני עבדיו
 קנו ומשחררין זה את זה
 As Rashi explains if a person writes two שטרות for his two servants, that they each receive all his assets which include the עבדים, and they accepted the שטרות simultaneously through a שליח. Each עבד becomes partially free, and acquires half the assets, and therefore they must each free the share that they own in the other עבד.
 While a second Braisa states
 האומר כל נכסי נתונין לפלוני ופלוני עבדיי
 אף עצמם לא קנו
 If a person writes that he gives away all his assets to his two עבדים, they do not become free, and they do not acquire any assets?
 רביי assumes that the explanation is as follows:
 Both Breisos are a case of כולו, he gave them each all his assets; and the first Braisa is the opinion of רביי; therefore
 קנו
 Because
 הוקש שטר לכסף
 While the second Braisa is the opinion of the Chachamim; and therefore
 לא קנו
 Because
 ילפינן לה לה מאשה
 Apparently, the Machlokes is even in the case of כולו?

3

רביי attempts to prove that they do disagree even if he surrenders complete ownership

<p>② כריתא</p> <p>האומר כל נכסי נתונין לפלוני ופלוני עבדיי אף עצמם לא קנו <i>They do not become free, and they do not acquire any assets</i></p>	<p>① כריתא</p> <p>הכותב נכסיו לשני עבדיו קנו ומשחררין זה את זה <i>Each עבד becomes partially free, and acquires half the assets, and each must free the share that they own in the other עבד.</i></p>
<p>אביי</p> <p>Both Breisos are a case of כולו where he gave each of them all his assets</p>	
<p><i>וכמאן אמרי</i> לא קנה <i>Because</i> ילפינן לה לה מאשה</p>	<p><i>רבי אומרי</i> קנה <i>Because</i> הוקש שטר לכסף</p>
<p>Apparently, the Machlokes is even in the case of כולו</p>	

4

The Gemara says that this is not necessarily so, and offers two other explanations:

The Chachamim agree that
בכולו קנו

And both Breisos follow the opinion of the Chachamim, but they are discussing different scenarios:

1.

Either in the first Braisa

דאמר כולו

In each שטר he assigned all his assets to each עבד, and therefore

קנו זה את זה

Because

ליכא שיוור

However in the second Braisa

דאמר חצי חצי

In each שטר he assigned only half his assets to each עבד, and therefore

לא קנו

Because

איכא שיוור

He did retain partial ownership of the עבד, as Rashi explains

אפילו מסר לשניהם כאחת

לא קנו

Even if both שטרות were given simultaneously they do not become free, because

דלמא כתב חד פלגא לתרווייהו ואיכא שיוור

Perhaps he wrote both שטרות for the same half and he retained the other half.

2.

OR we could say that both Breisos refer to כולו, but in the first Braisa

בשני שטרות

He wrote two separate שטרות for each עבד, and therefore

קנו.

While in the second Braisa

בשטר אחד

He wrote one שטר for both עבדים, and therefore קנו לא קנו because, as Rashi explains,

אין שני עבדים משתחררים בגט אחד

Two עבדים cannot be freed through the same שטר, because שטר שחרור is compared to גט אשה where the Pasuk states

וכתב לה

לה ולא לחברתה

One Gett cannot be used for two wives.

The Gemara mentions two other resolutions of the two Breisos, but refutes them.

=====

4

This is not necessarily so. . .

The Chachamim agree that

בכולו קנו

And both Breisos follow the opinion of the Chachamim but they are discussing different scenarios:

2

בריתא

האומר כל נכסי נתונין
לפלוני ופלוני עבדיי
אף עצמם לא קנו

1

בריתא

הכותב נכסיו
לשני עבדיי
קנו ומשחררין זה את זה

↓

1

↓

דאמר חצי חצי

In each שטר he assigned only half his assets to each עבד

Therefore

לא קנו

Because

איכא שיוור

דאמר כולו

In each שטר he assigned all his assets to each עבד

Therefore

קנו זה את זה

because

ליכא שיוור

↓

2

↓

דאמר כולו

בשטר אחד

He wrote one שטר for both עבדים

Therefore

לא קנו

דאמר כולו

בשני שטרות

He wrote two separate שטרות for each עבד

Therefore

קנו

as Rashi explains,

אין שני עבדים משתחררים בגט אחד

Just like a גט אשה - one גט cannot be used for 2 wives.

5 The previous Mishnah discussed מי שחציו עבד וחציו בן חורין עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד דברי ב"ה A person who is a partial כנעני and a partial ישראל; as Rashi explains, he belonged to two partners and one freed him; In the משנה ראשונה, the beginning of the Mishnah, the בית הלל said that he works for his owner one day and for himself the other day. But in the משנה אחרונה, the ending of the Mishnah, the בית הלל retracted and agreed with בית שמואי that כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב שטר על חצי דמיו Bais Din compels the owner to set the עבד free, and the עבד must reimburse the owner for half his worth.

5 מי שחציו עבד וחציו בן חורין
An עבד of two partners - and one freed him

ועובד את עצמו יום אחד	עובד את רבו יום אחד
--------------------------	------------------------

דברי בית הלל

משנה ראשונה
משנה אחרונה
The בית שמואי retracted & agreed with בית הלל
כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב שטר על חצי דמיו
Bais Din compels the owner to set the עבד free, and the עבד must reimburse the owner for half his worth

6 The Gemara now says that according to the משנה ראשונה נגחו שור יום של רבו לרבו יום של עצמו לעצמו If an ox gores this עבד and he cannot work, if this occurs on the owner's day, the owner receives the full compensation, and if it was on the עבד's day, the עבד receives the full compensation. However in the Braisa it states המית מי שחציו עבד וחציו בן חורין נותן חצי קנס לרבו וחצי כופר ליורשיו If an ox kills this עבד, half of the קנס goes to the owner, and half of the כופר goes to the עבד's heirs, and it does not depend on the day of its occurrence, because דקא כליא קרנא Both the owner and the עבד suffer the loss, as the עבד will not recover. However, in the case of שור נגחו תשלומין is given only to the one on whose day it occurred, because לא כליא קרנא The other does not suffer the loss since the עבד will recover. For example, כגון שהכהו על ידו וצמתה ידו וסופה לחזור The עבד was hit on his hand and it became swollen, but it will eventually heal.
=====

6 **משנה ראשונה**
נגחו שור
If an ox gores this עבד and he cannot work

יום של עצמו לעצמו If it occurred on the עבד's day the עבד receives the full compensation	יום של רבו לרבו If this occurred on the owner's day the owner receives the full compensation
--	--

משנה אחרונה
However in the Braisa it says
המית מי שחציו עבד וחציו בן חורין
If an ox kills this עבד

וחצי כופר ליורשיו	נותן חצי קנס לרבו
-------------------	-------------------

It does not depend on the day it occurred, because
דקא כליא קרנא
Both the owner and the עבד suffer the loss, as the עבד will not recover.

7 The Gemara now asks regarding a מעוכב גט שחרור
 As Rashi explains, the Gemara previously discussed cases in which an עבד is considered free from his owner, but he still requires a גט שחרור, such as a מפקיר עבדו, a person who declares his servant ownerless; and
 and
 רבה, מקדיש עבדו, he places a הקדש on his עבד, according to
 and the Mishnah's case of a חצי עבד וחצי בן חורין

יש לו קנס
 או אין לו קנס
 Does the owner of this עבד receive קנס if a שור kills him?
 If a person's ox kills another person's עבד, the owner of the שור must reimburse the owner of the עבד with a קנס, a penalty, of 30 silver coins, which is referred to as שלשים של עבד.

Do we say
 אין לרבו קנס
 כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו אמר רחמנא
 והאי לאו אדון הוא
 Because the Pasuk specifies that only the owner receives קנס, but this person is NOT the owner anymore. OR
 יש לרבו קנס

כיון דמחוסר גט שחרור
 אדון קרינא ביה
 Because he IS considered the owner, since the עבד still requires a גט שחרור from him.
 This question remains unresolved.

AS part of this discussion the Gemara cites a Machlokes regarding a יוצא בשן ועין
 Whether in addition
 Or צריך גט שחרור
 אינו צריך גט שחרור

8 The Gemara poses another question regarding a מעוכב גט שחרור

אוכל בתרומה
 או אינו אוכל בתרומה
 If his owner is a Kohen, does this עבד eat Terumah or not?
 A עבד כנעני who belongs to a Kohen is permitted to eat Terumah, because the Pasuk states
 וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו

Do we say
 אינו אוכל בתרומה
 קנין כספו אמר רחמנא
 והאי לאו קנין כספו הוא
 Because the Pasuk specifies that only the Kohen's property eats Terumah, but this עבד is NOT the Kohen's property anymore. OR
 אוכל בתרומה

כיון דמחוסר גט שחרור
 קנין כספו קרינא ביה
 The עבד IS considered the Kohen's property since he still requires a גט שחרור.

This question remains unresolved as well.

7 Regarding a מעוכב גט שחרור

As Rashi explains...

The Gemara discussed cases in which an עבד is considered free from his owner, but he still requires a גט שחרור, such as:
 מפקיר עבדו - מקדיש עבדו
 חצי עבד וחצי בן חורין

מעוכב גט שחרור
 יש לו קנס - או - אין לו קנס

Does the owner of this עבד receive קנס if a שור kills him?

יש לרבו קנס	אין לרבו קנס
כיון דמחוסר גט שחרור	כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו אמר רחמנא
אדון קרינא ביה	והאי לאו אדון הוא

?

יוצא בשן ועין
 צריך גט שחרור - אינו צריך גט שחרור

?

8 Regarding a מעוכב גט שחרור

אוכל בתרומה
 או אינו אוכל בתרומה

If his owner is a Kohen, does this עבד eat Terumah or not?

וכהן כי יקנה נפש קנין כספו
 הוא יאכל בו

אוכל בתרומה	אינו אוכל בתרומה
כיון דמחוסר גט שחרור	קנין כספו אמר רחמנא
קנין כספו קרינא ביה	והאי לאו קנין כספו הוא

?